

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te HULSHOUT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	12849
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
Directeur	Ingrid VLEUGELS, Conny VAN EYKEN
Adres	Strepestraat 21 - 2235 HULSHOUT
Telefoon	015-22.22.98
Fax	015-22.32.46
E-mail	gemschool.hulshout@telenet.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Hulshout
Adres	Prof. Dr. Vital Celenplein 2 - 2235 HULSHOUT
Scholengemeenschap	Scholen aan de Nete
Adres	Strepestraat 21 - 2235 HULSHOUT
CLB	Vrij CLB Het Kompas
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27-01-2014, 28-01-2014, 30-01-2014, 04-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	04-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Luc CUYLAERTS
Teamleden	Els VER EECKE
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Leerbegeleiding	20
4.2 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool Hulshout is een typische dorpsschool die stevig verankerd is in de lokale gemeenschap. Op het ogenblik van de doorlichting heeft de school twee vestigingsplaatsen die ruim een kilometer van elkaar verwijderd zijn. Het schoolbestuur heeft concrete plannen om de verouderde infrastructuur van de vestiging Grote Baan te verlaten en alle leerlingengroepen te huisvesten in de vestiging Strepestraat. Mede omwille van haar kind- en oudervriendelijk karakter staat de school goed aangeschreven in de buurt. Onder de slogan "mijn school mijn thuis" profileert ze zich als een warme en zorgzame instelling waar elk kind maximaal kan ontwikkelen volgens intelligentie, capaciteiten en talenten. Het directieteam bestaat uit twee directeurs die de functie deeltijds opnemen in combinatie met een andere opdracht.

De school voert een democratisch beleid dat steunt op interne en externe netwerken en een groeiende dynamiek en onderlinge solidariteit van het team om te zoeken naar de optimalisering van de praktijk. De constructieve invloed die jonge en ervaren leraren op elkaar hebben, biedt hiertoe bijkomende impulsen. Met de blik op de toekomst bouwt de school beleidsplanmatig voort op haar traject, gevoed vanuit nascholing, begeleiding en overleg en geïnspireerd op wetenschappelijk onderzoek. Goede praktijk wordt op schoolniveau tussentijds bespreekbaar gesteld als hefboom om de school in de vooropgestelde richting te doen evolueren. Reflectie op schoolniveau resulteert in de verankering van afspraken en instrumenten in het schoolwerkplan. Dit alles heeft een gestructureerd en gemoedelijk schoolleven tot gevolg dat resulteert in een gezamenlijke professionele groei en een vrij gelijkgerichte vormgeving van de praktijk. Soms ontbreken nog concrete doelen om een meer diepgaande evaluatie met het team mogelijk te maken.

De beleidskracht van de school heeft een gunstige weerslag op haar kwaliteit van onderwijs. Tijdens de doorlichting onderzocht de inspectie het nastreven en realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands en muzische vorming. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school in beide onderwijsniveaus voor deze leergebieden aan haar inspannings- en resultaatsverplichting voldoet.

De leraren van de kleuterafdeling baseren zich op een koepelgebonden planningsinstrument om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming doelgericht, geïntegreerd en evenwichtig na te streven. Uitdagingen liggen nog in het optimaliseren van begrippen en streefwoordschat en het actualiseren van het kindvolgsysteem. In de lagere afdeling biedt het vrij consequent gebruik van een onderwijsleerpakket garanties voor de realisatie van de eindtermen Nederlands vanuit een samenhangend en vrij evenwichtig aanbod en een doelgerichte evaluatie. De doelgerichte evaluatie van het spreken en creatief schrijven vormt in de meeste groepen nog een aandachtspunt.

Het lezen is een paradepaardje van de school. Vanuit een kritische kijk op de eigen leerlingenresultaten investeert de school op basis van een beleidsplan prioritair in een sterke leescultuur met een uitgesproken aandacht voor de leesmotivatie, de leesvaardigheid en de leesbegeleiding. Gevarieerde werkvormen en technieken brengen de kleuters en leerlingen in talige contexten met veel leer- en interactiekansen en een gedifferentieerde aanpak. De remediëring is hierbij structureel verankerd. In de lagere afdeling benutten de leraren de mogelijkheden van het directe interactieve instructiemodel om leerlingen te activeren en om te differentiëren. Het actief leren kan nog sterker naar de werkvloer worden vertaald door bij gespreksvormen de interactie meer over de kinderen te laten verlopen. Soms kan de gerichtheid van de remediëring verder worden verhoogd op basis van een kwaliteitsvolle foutenanalyse. Reflecteren met de leerlingengroep over producten, oplossingen en gevolgde werkwijzen is nog geen algemene verworvenheid van het team.

Goede praktijk zit eveneens in de jaarthema's waarmee op schoolniveau het leerplan voor muzische vorming systematisch wordt geïmplementeerd binnen een meerjarenplanning. Een visie op muzische vorming, waarbij het waarnemen, exploreren, experimenteren en creatief vormgeven met beeld, geluid, lichaam en taal vooropstaan, krijgt hierdoor in beide onderwijsniveaus geleidelijk een concreet waarneembare invulling in de praktijk. Reflecteren met de kinderen op muzische uitingen kan nog verder worden verdiept. Geïnspireerd door workshops met praktijkvoorbeelden is op dit ogenblik het domein media in implementatie. Het team staat voor de uitdaging om het aanbod voor muzische vorming verder op elkaar en op het leerplan af te stemmen.

De school kent de laatste jaren een stijgende instroom van kinderen uit kansarme en taalarme milieus en anderstalige gezinnen. Ze onderstreept haar open en zorgzaam karakter door ook de zorg voor enkele kinderen met een ernstige beperking op zich te nemen. Het team levert inspanningen om het aanbod af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van de groep en van het kind. Met de implementatie van het handelingsgericht werken groeien een visie en een aanpak die bijdragen tot een doeltreffend zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Op schoolniveau wordt met het team het rendement van de leerbegeleiding nog minder doelgericht nagegaan. De aandacht voor een preventieve basiszorg en intelligenties zorgt voor een school- en klasklimaat dat bijdraagt tot de betrokkenheid van de kinderen bij hun leren. De zorggevoeligheid van de leraren komt daarnaast tot uiting in de verhoogde zorg voor leerlingen met specifieke ontwikkelingsbehoeften. In de lagere afdeling nemen de leraren systematisch hun verantwoordelijkheid op om de leerbegeleiding in een andere groep te ondersteunen. De additionele ondersteuning door de zorgleraar is flexibel in de groepswerking geïntegreerd om de groepsleraar in zijn centrale rol te ondersteunen. De zorgleraren koppelen gegevens over het hulpverleningsproces en het effect ervan terug naar de leraren en ouders. Vanuit een ruime participatie van interne en externe partners en een versterkte beeldvorming evolueert de school in een geïntegreerde aanpak van kinderen met specifieke noden, waarbij de school- en thuiscontext steeds sterker op elkaar worden afgestemd.

De school beschikt in beide onderwijsniveaus over instrumenten om het team in zijn evaluatiepraktijk te ondersteunen. Ze heeft plannen om het instrumentarium bij te sturen en uit te breiden. Met de vernieuwde rapportering over muzische vorming zet de lagere afdeling stappen om vaardigheden en attitudes doelgericht te evalueren in relatie tot het leerplan. Ze staat nu voor de opdracht om dit via aangepaste evaluatievormen verder naar de onderwijspraktijk te vertalen. De school onderzoekt en bewaakt haar kwaliteit op basis van leerlingenresultaten en tevredenheidsonderzoeken die systematisch bij ouders, leraren en leerlingen worden afgenomen.

De school weet haar autonomie te gebruiken om haar maatschappelijke opdracht te vervullen en haar onderwijsdoelstellingen te realiseren. De professionele ingesteldheid van het intern leiderschap en het team biedt garanties voor de verdere planmatige aanpak van het leerplan muzische vorming en van de evaluatiepraktijk vanuit een interne kwaliteitszorg die borgt wat goed is en bijstuurt waar nodig.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Observatie- en evaluatiegegevens, het hoeken- en opdrachtenaanbod, het taalgebruik van de kleuters en de leraren en het interactiegehalte van het onderwijs tonen de aandacht van het team voor de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Observatiegegevens, andere waarneembare onderwijsopbrengsten en het onderwijsaanbod vormen hiervoor indicaties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor de planning van het onderwijsaanbod baseren de leraren zich op de doelen en leerlijnen van een koepelgebonden instrument. De grondige wijze waarop het is geïmplementeerd draagt bij tot het doelgericht, stapsgewijs, geïntegreerd en vrij evenwichtig nastreven van de leerplandoelen en ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming.

Vanuit de reflectie op het belang van doelgericht werken heeft het team duidelijke afspraken gemaakt om het planningssysteem coherent uit te werken vanuit dominante doelstellingen. Hierbij is er ook systematische aandacht voor sociale vaardigheden, leren leren en informatie- en communicatietechnologie (ICT), waarop de lagere afdeling steunt om de leergebiedoverschrijdende eindtermen na te streven. In hun dagplanning gaan de leraren verder fijnmazig na welke doelen zij aan elke activiteit koppelen. Doelen voor Nederlands en muzische vorming komen voldoende aan bod. De leraren zijn bezig de volledigheid van het aanbod digitaal te bewaken in relatie tot het koepelgebonden instrument en het leerplan. Het initiatief is nog te pril voor reflectie en conclusie op teamniveau. Reflecteren op de diepgang waarmee de doelen worden nagestreefd is nog geen algemene verworvenheid.

Bij de themaplanning waken de leraren intuïtief over het evenwicht tussen de domeinen voor Nederlands. Voor het leergebied muzische vorming gebruiken ze instrumenten om het evenwicht tussen de domeinen en de veelzijdigheid van het aanbod te bewaken en zich de doelen en inhoud van het leerplan meer eigen te maken (bv. leeswijzers).

Met de opeenvolgende jaarthema's werden de domeinen muziek, beweging en drama systematisch opnieuw verkend en op een pluriforme wijze in de praktijk gebracht, waarbij een visie op muzisch leren is gegroeid. Op dit ogenblik staat het domein media wat meer in de kijker, waarbij ideeën uit workshops in de praktijk worden uitgetoetst. Dit alles draagt bij tot een rijker aanbod en een meer doelbewuste onderwijsaanpak.

De relatering van het aanbod aan de leerlijnen van het koepelplan, planningsinstrument, afspraken over pictografische aanduidingen en allerlei andere groeilijnen zorgen voor een groei in verticale samenhang. Hoekenfiches, zoals de boeken-, de luister- en de poppenkamer, zijn in ontwikkeling om doelen en inhouden op elkaar af te stemmen. Ook in het maken van afspraken over een graduele opbouw van terugkerende thema's liggen er nog mogelijkheden voor het sterk vernieuwde team van de kleuterafdeling.

De fundamentele visie op onderwijzen en ontwikkelen, waarbij de dynamiek van de kleuter en het ervaren verkennen van zijn omgeving vooropstaan, krijgt gestalte in de dagelijkse praktijk. Met traditionele en uitdagende onderwerpen sluit het thema-aanbod aan bij de leefwereld en de belangstelling van de kleuters. Leraren voorzien open ruimten in de jaarplanning om in te spelen op wat in de groep leeft.

Een visie op taalvaardigheidsonderwijs komt in de praktijk herkenbaar tot uiting. De leraren creëren een talige omgeving die in groeiende mate beantwoordt aan de evoluerende kenmerken en noden van de doelgroep. De leraren inspireren zich hierbij op inhouden van taalmethodes en andere bronnen. Ze worden ondersteund door visiebegrip en afspraken, onder meer in het kader van het taalbeleid (bv. verteltassen, fundels...).

De ontluikende geletterdheid komt goed uit de verf met geïntegreerde aandacht voor de ontwikkeling van de schrijfhouding, de penguip, de schrijfrichting, de schrijfmotoriek en het schrijfplezier. De uitbouw van een sterke leescultuur staat reeds geruime tijd als een prioriteit voorop. De veelzijdige aandacht voor de leesbevordering leidt ertoe dat kleuters spontaan gaan kiezen voor de boekenhoek. De school start dit schooljaar samen met ouders van de jongste kleuters een voorleesproject dat mede is geïnspireerd door wetenschappelijk onderzoek. Het team gebruikt kwaliteitskaarten met afspraken om de kwaliteit van het eigen voorleesaanbod te bewaken.

De leraren creëren stimulerende contexten met rijke leer- en interactiekansen. Ze gebruiken verscheidene technieken om woordenschat op een speelse wijze aan te bieden en te oefenen. Het team heeft nood aan afspraken over streefwoordenschat en begrippen om accenten te leggen in de school- en instructietaal. Het team maakt nog geen onderscheid tussen wat kleuters passief moeten begrijpen dan wel actief moeten gebruiken.

Tijdens onthaalgesprekken en vertelmomenten krijgen de kleuters kansen tot luisteren en spreken en worden ze aangespoord om hun uitspraak te verzorgen. De interactie speelt zich echter vaak eenzijdig af tussen de groepsleerkracht en de kleuter. Gespreksregels worden nog weinig gevisualiseerd om een gepaste spreek- en luisterhouding bij te brengen. Leraren zijn nog minder alert voor het taalgebruik van de kleuters in functie van het taalbeschouwelijke aspect 'nadenken over eigen en andermans taalgebruik'.

Het team maakt gebruik van de mogelijkheden die thema's en activiteiten bieden om muzische aspecten in het aanbod te integreren. De uitvoering van de activiteiten illustreert hoe de verschillende domeinen een gevarieerde, veelzijdige en samenhangende invulling krijgen. De zintuiglijke waarneming wordt vaak als uitgangspunt genomen waarbij diverse waarnemingsfuncties worden ontwikkeld. De leraren gebruiken gevarieerde werkvormen om de kleuters van een rijke impressie tot expressie te brengen. Zang en andere vormen van muziekbeleving lopen als een rode draad doorheen het groepsleven: tijdens het onthaal, bij het opruimen, bij overgangen tussen activiteiten...

De kleuters kunnen aan de hand van concrete materialen op een speelse wijze experimenteren met taal en met muzische expressievormen. Om de werkhouding te stimuleren, maken meerdere leraren (te) snel de stap naar speelwerkbladen en voorgestructureerde kleuopdrachten. Daarbij is er een risico op pedagogische vervroeging. Ook uit het tevredenheidsonderzoek bij de oudste kleuters blijkt dat zij zich minder gemotiveerd voelen bij taken op papier.

De klasinrichting biedt overzicht en structuur. Het hoeken- en opdrachtenaanbod nodigen uit tot samen spelen, uitproberen en experimenteren en tot interactie. De dialoog met de kleuter die het ontdekkingsproces omkadert, spoort de kleuter aan tot verwoorden en verder zoeken.

Het team organiseert groepsdoorbrekende activiteiten die het functioneel taalgebruik en het muzisch leren van de kleuters bevorderen in wisselende sociale contexten. Met de opeenvolging van jaarthema's worden de muzische domeinen systematisch en diepgaand verkend. Het huidige jaarthema 'talent in de tent' vormt een mooi voorbeeld van hoe de verschillende domeinen samenhangend en veelzijdig kunnen worden uitgewerkt. Op dat ogenblik krijgen de kleuters alle kansen om muzische aspecten te verkennen, te maken en ervan te genieten.

Om de kleuters in contact te brengen met cultuur maakt de school gebruik van extramurale mogelijkheden of organiseert ze initiatieven in de school zelf, onder meer in het kader van de jaarthema's.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De leraren zorgen voor talige contexten met aantrekkelijke beeldmaterialen en hedendaagse voorleesboeken om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. De meeste boekenhoeken zijn uitnodigend ingericht met een gevarieerd aanbod van leesmaterialen. Fotoboeken die de reflectie op (creatieve) belevingen als van nature op gang kunnen brengen, krijgen echter nog beperkte aandacht. In alle groepen worden klaspoppen op een goede manier gebruikt. In enkele groepen vraagt de poppenhoek om bijkomende impulsen om het fantasiespel te stimuleren (bv. verkleedkleden, spiegel).

Het team heeft afspraken over de basisinrichting van een aantal hoeken en over het bieden van talige en muzische impulsen. De hoekenaanduiding is over de groepen op elkaar afgestemd, waarbij een groei in abstractie van visuele boodschappen wordt gerealiseerd (van foto naar pictogram). De school beschikt over een aantal klankinstrumenten, media-apparatuur en andere materialen die zijn geïnventariseerd en gecentraliseerd. Op het vlak van media (hoofdtelefoons, fototoestellen voor kleuters) zijn er nog mogelijkheden om het aanbod aan ontwikkelingsmaterialen uit te breiden. Daarnaast gebruiken de leraren zelf aangemaakte, zelf meegebrachte, kosteloze of vindmaterialen die de kleuters

uitnodigen tot uitproberen, experimenteren en creatief vormgeven met beeld, geluid, lichaam en taal.

Doordat de kleuterafdeling met plaatsgebrek kampt, werd voor enkele kleutergroepen een tijdelijke oplossing gezocht. Het team probeert ook voor deze groepen een aangename en uitdagende speelleeromgeving te creëren.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Evaluatiegegevens wijzen erop dat het team van de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming nastreeft. Met een genormeerde toets onderzoekt de school bij de vier- en vijfjarige kleuters de ontwikkeling van een aantal leervoorwaarden voor Nederlands. De scores beantwoorden doorgaans aan de verwachtingen. Informatie hieruit wordt op schoolniveau gebruikt om er het onderwijsaanbod mee in vraag te stellen en te verbeteren. De resultaten worden ook gebruikt op het niveau van de groep en van de kleuter om de leerbegeleiding te organiseren.

Dagelijkse observaties zijn meestal gericht op de doelen die bij de planning van het aanbod worden vooropgesteld. Ze zijn functioneel voor de leerbegeleiding en vormen de basis voor de periodieke screening in het gradueel uitgewerkte kindvolgsysteem. De muzische ontwikkeling wordt zeer algemeen geëvalueerd. Er is nog werk om het kindvolgsysteem te actualiseren en verder af te stemmen op de gebruikte referentiekaders.

Reflecteren met de kleuters op eigen en andermans taalgebruik of op muzische uitingen is nog beperkt in het onderwijsleerproces geïntegreerd. Leraren missen hierdoor kansen om de kleuters te bekrachtigen en hun kritische zin aan te wakkeren.

De school stelt zich laagdrempelig op naar de ouders die via verscheidene mondelinge en schriftelijke kanalen over het onderwijsaanbod en de vorderingen van hun kinderen worden geïnformeerd.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Het team spant zich in om het aanbod af te stemmen op de belevingswereld en het ontwikkelings- en taalniveau van de kleuters. Vormen van spontane differentiatie zijn in het didactisch handelen geïntegreerd, waarbij de leraren hun verwachtingen aanpassen aan de individuele mogelijkheden. Ze variëren in werk- en groeperingsvormen, materialen en opdrachten in het kader van de zelfstandigheid, de zelfsturing en de zorg. Taalzwakke en anderstalige kleuters kunnen rekenen op meer individuele hulp en/of extra begeleiding door de zorgleraar.

In de leeftijdsgemengde groep wordt structureel gedifferentieerd op basis van leeftijd. De differentiatie is in het klasbeeld zichtbaar aanwezig in het puzzelsysteem en het keuzebord. Het keuzebord wordt nog weinig aangewend met het oog op een gericht aanbod van zorginterventies naar kleuters met specifieke taalnoden. De leraren van de oudere kleuters doen wel een aanbod van verplichte en vrije taken.

Naast het MDO berust het overleg tussen de groeps- en de zorgleraar vooral op informele basis. De additionele ondersteuning is flexibel in de groepswerking geïntegreerd en verloopt veelal op vraag van de groepsleraar. Vraag is in hoeverre hierbij de gerichtheid op basisinhouden wordt bewaakt.

Kleuters van wie de (taal)ontwikkeling zorgen baart, komen in aanmerking voor het multidisciplinair overleg (MDO) dat wordt geoptimaliseerd vanuit de implementatie van een handelingsgerichte aanpak.

Het team neemt initiatieven in het kader van de ouder- en kleuterparticipatie. Het spant zich in om ook moeilijk bereikbare ouders over de streep te trekken. De samenwerking met ouders draagt bij tot een betere afstemming van de school- en thuiscontext.

Groepsafspraken en soepele routines structureren het groepsleven en zorgen voor een geordend verloop van de activiteiten. Met gevarieerde werkvormen, hun correct taalgebruik en hun rustgevend optreden zorgen de leraren voor een leeromgeving die zich leent tot de ontwikkeling van mondelinge taalvaardigheden en spreekdurf. Het warme en veilige groepsklimaat draagt waarneembaar bij tot het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Nascholing in het kader van het doelgericht werken heeft geleid tot een meer planmatige en doelbewuste aanpak van het aanbod.

De voorbije jaren heeft het team een aantal studiedagen gevolgd in het kader van de leesbevordering en de muzische vorming. De leraren vertonen een bereidheid tot het volgen van individuerichte nascholing voor de leergebieden in de focus. Aspecten hieruit komen in aanmerking voor multiplicatie. Daarnaast zijn vormen van hospiteren in aanzet aanwezig.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Vanuit het doelgericht, samenhangend en vrij evenwichtig aanbod, het interactieve instructiemodel, de leerbegeleiding en het positief groepsklimaat worden de leerlingen ondersteund om de nodige taalcompetenties te verwerven.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om de realisatie van de decretale eindtermen voor het leergebied Nederlands te garanderen, gebruiken de leraren een onderwijsleerpakket dat ze voor de meeste domeinen consequent volgen. Ze zorgen zodoende voor een doelgericht, samenhangend en vrij evenwichtig onderwijsaanbod. Activiteiten voor de creatieve taalvaardigheden spreken en schrijven worden zo mogelijk naar de eigen klassituatie of de beleavingswereld van de leerlingen vertaald. Soms worden specifieke lesdoelen hierdoor verlaten, wat de doelgerichtheid en inhoudelijke continuïteit van het aanbod in het gedrang brengt.

De consequenties van de nieuwe eindtermen en het nieuwe leerplan zijn bij de keuze van het onderwijsleerpakket in rekening gebracht. Leraren hebben het onderwijsleerpakket inhoudelijk bijgestuurd op basis van het leerplan. Taalsystematiek en taalbeschouwing vormen een complementair geheel. Het gebruik van domeinspecifieke (aanpak)strategieën, onder meer voor het spreken, schrijven en kopiëren, is nog niet overal even sterk ingeburgerd.

De leraren stellen in de dagplanning methodegebonden en eigen doelstellingen voorop. Bij de planning van het aanbod experimenteren leraren in prille aanzet met de doelen en leerlijnen van een koepelgebonden instrument. Ze beogen hiermee de optimalisering van het aanbod in relatie tot wat in het leerplan wordt verwacht.

Vanuit een kritische kijk op de leerlingenresultaten vormt 'het werken aan een sterke leescultuur' sinds vorig schooljaar een schoolprioriteit. Uitgesproken aandacht gaat hierbij uit naar de leesvaardigheid en de leesmotivatie. Met het gebruik van verscheidene leesvormen, tekstsoorten en leesmaterialen krijgt het leesaanbod een veelzijdige invulling. Het team bewaakt de kwaliteit van de leesbevordering door middel van een kwaliteitskaart. Uit observatie, klasoverzichten en leesdagboeken blijkt dat de huidige aanpak van het leesonderwijs rendendeert. De leerlingen grijpen spontaan terug naar allerlei leesmaterialen in de boekenhoeken.

Het team benut de onderwijstijd efficiënt. Conform het directe interactieve instructiemodel maken de leraren optimaal gebruik van de mogelijkheden om de leerlingen te activeren.

Mede vanuit het vroegere GOK-beleid en het talenbeleid krijgt een visie op taalvaardigheidsonderwijs een concreet waarneembare invulling in de praktijk. Gevarieerde werk- en groeperingsvormen versterken het actief en zelfgestuurd leren en brengen de leerlingen in talige contexten met veel functioneel mondeling taalgebruik. Groepswerk, spreekbeurten, boekbesprekingen en presentaties zijn er voorbeelden van. De leraren gebruiken een open vraagstelling om het taalgebruik van de leerlingen te activeren. De interactie wordt echter nog weinig open getrokken naar de groep.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school voorziet voldoende leermiddelen om met de leerlingen de eindtermen te kunnen bereiken. Het team heeft het materialenaanbod geïnventariseerd, zorgvuldig geordend en gecentraliseerd. De leraren zorgen voor aanvullende materialen om het onderwijs te verlevendigen of op de verschillen tussen de leerlingen af te stemmen. Voor het lezen gebruiken ze een variatie van leesmaterialen en brengen sommige groepen ook geregeld een bezoek aan de bibliotheek.

De meeste klassen zijn ordelijk en vrij functioneel ingericht. De leerlingen vinden er de nodige structuur in onthoudschema's en spellingalgoritmen. Stappenplannen of aanpakstrategieën voor taal zijn doorgaans minder in het klasbeeld terug te vinden, zoals dat voor wiskunde wel het geval is. De lees- of boekpromotie is een paradepaardje van de school. Leeshoeken zijn erg uitnodigend ingericht met velerlei informatie en verschillende soorten van boeken die volgens niveau zijn geordend. In sommige klassen worden de schrijfsels van leerlingen mee in de boekenhoek geëtaleerd. De leerlingen houden leeskaarten of leesdagboeken bij als een eenvoudige vorm van portfolio.

Vanuit kritische reflectie op de eigen praktijk werkt de school onder impuls van de pedagogisch begeleider en de ICT-coördinator aan de uitbouw van een ICT-ondersteunde leeromgeving. Ze stapt in een begeleidingsproject om ICT-mogelijkheden sterker in de praktijk te integreren en gedifferentieerd aan te wenden. De computer wordt in toenemende mate gebruikt, onder meer voor het contractwerk. De leraren maken hierbij gebruik van elkaars deskundigheid.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Door deel te nemen aan centrale toetsen, genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem en AVI-toetsen toont de school haar aandacht voor het verzamelen van objectieve gegevens over de leerprestaties voor Nederlands. Globaal genomen liggen de resultaten voor Nederlands enigszins onder de verwachtingen. Meerdere gegevens worden op schoolniveau geregistreerd, geanalyseerd, verwerkt en ter sprake gebracht met het team om de eigen

kwaliteit in vraag te stellen, te bewaken en verbeteracties te plannen. Vanuit een kritische kijk op de uitvallende leerlingenresultaten voor onder meer (technisch) lezen, maakt de school prioritair werk van een leescultuur. Uit de gegevens blijkt wel dat de meerderheid van de leerlingen over de nodige taalbagage beschikt om over te stappen naar het vervolgonderwijs. De resultaten van normaalvorderende oud-leerlingen in de aanvangsjaren van het secundair onderwijs vormen een bijkomende indicatie dat de school aan haar resultaatsverplichting voor Nederlands voldoet.

Met het oog op de signalering van leerlingen met problemen voor spelling en technisch lezen maakt de school gebruik van een leerlingvolgsysteem. De school is op zoek naar genormeerde toetsen voor begrijpend lezen om de eenzijdige gerichtheid op technische taalvaardigheden te doorbreken.

Met methodegebonden toetsen gaat het team voor de meeste domeinen op een vrij valide wijze na in hoeverre de vooropgestelde doelen zijn bereikt. De leraren passen deze toetsen soms aan en ze waken hierbij over de doelen. Alle domeinen worden getoetst, al is de aandacht niet overal evenwichtig verdeeld. Met de gelijkgerichte evaluatie van de creatieve taalvaardigheden spreken en – in een aantal groepen – creatief of functioneel schrijven heeft het team het echter nog moeilijk. Hier zijn ook nog weinig afspraken over. Deze domeinen worden doorgaans weinig doelgericht geëvalueerd en krijgen vaak ook minder ‘gewicht’ in de rapportering. De beoordelingscriteria zijn veeleer gebaseerd op wat de leraren belangrijk vinden dan op wat concreet in het leerplan wordt verwacht.

De evaluatie is beperkt in het onderwijsleerproces geïntegreerd, wat haaks staat op wat in het directe interactieve instructiemodel wordt vooropgesteld.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Observatie- en evaluatiegegevens uit methode- en leerlingvolgsysteemtoetsen resulteren in maatregelen voor differentiatie en remediëring. Tijdens instructielessen maken de leraren gebruik van allerlei mogelijkheden om te differentiëren, onder meer via vormen van verlengde instructie. Ze gebruiken de differentiatiemogelijkheden die in het onderwijsleerpakket zijn ingebouwd. Het contractwerk is in alle groepen gedifferentieerd en zorgverbredend uitgewerkt, onder meer met gepersonaliseerde opdrachten of taken bij de leraar. De leraren maken voor hen bruikbare foutenanalyses voor vooral spelling. De kwaliteit hiervan is nog divers, wat vragen oproept over de gerichtheid van de remediëring.

Met gevarieerde leesvormen investeert de school sterk in de leesbegeleiding. Leerlingen die niet volgens het verwachte niveau vorderen, kunnen rekenen op een intensieve begeleiding en opvolging door de groeps- en de zorgleraar. Met het niveaulezen in de eerste graad en de tutoring door peters en meters verloopt de leesbegeleiding klasdoorbrekend. In samenwerking met ouders wordt de leesbegeleiding naar thuis doorgetrokken. Effecten van dit alles zijn waarneembaar in het leerlingengedrag.

Leerlingen met taalstoornissen of –achterstanden of anderstalige leerlingen krijgen compenserende of dispenserende maatregelen of een aangepast traject. Additionele mensen en middelen worden bij de opvolging en begeleiding functioneel ingezet. Anderstalige leerlingen krijgen meer aandacht en individuele hulp van de groepsleraar en de zorgleraar. De additionele hulp is flexibel in de groepswerking geïntegreerd met verscheidene vormen van klasinterne en klasexterne ondersteuning.

De teamleden stellen het welbevinden en de betrokkenheid als belangrijke voorwaarden tot leren centraal. Ze gebruiken een aantal preventietechnieken in het kader van een brede basiszorg. Resultaten van screenings komen in aanmerking voor bezinning met het team en resulteren in maatregelen voor bijsturing. Vanuit hun aanpak, bemoedigende houding en feedback zorgen ze voor een positieve en veilige groepssfeer die de taakgerichtheid van de leerlingen in gunstige zin beïnvloedt.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**
Nascholingen

Het nieuwe leerplan is met het team verkend en besproken. Nieuwe inhoud en met betrekking tot taalbeschouwing worden in de praktijk gebracht. Het volgen van individugerichte nascholing wordt beleidsmatig gestimuleerd. Het team vertoont een bereidheid tot het volgen van nascholing, die in voldoende mate is geënt op de schoolprioriteiten (bv. leescultuur).

Leren van elkaar is in belangrijke mate aanwezig vanuit het informeel overleg. Ook tijdens het formeel overleg wordt goede praktijk bespreekbaar gesteld.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. De systematische implementatie van het leerplan, waarbij het team groeit in een doelgericht, evenwichtig en veelzijdig aanbod, een muzisch verantwoorde onderwijsaanpak en een feedbackrijke rapportering, biedt hiertoe de nodige garanties.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De school implementeert het leerplan voor muzische vorming op een eigen strategische wijze binnen een meerjarenplanning. Met de opeenvolgende jaarthema's worden de domeinen systematisch verkend, bestudeerd en in de praktijk gebracht. Op die manier wordt ook de blik van het team op de verschillende facetten van het leergebied verruimd. In het huidige jaarthema rond talenten en circustechnieken zijn alle muzische domeinen geïntegreerd. Tegelijk worden stappen gezet om het domein media te implementeren.

Daarnaast wordt het aanbod voor muzische vorming alsnog vooral per leerjaar bepaald. De leraren inspireren zich hierbij op diverse bronnen, ideeën uit nascholing en eigen ervaring. Ze vinden houvast in een aantal instrumenten en bijbehorende afspraken om zich geleidelijk de visie en de doelen van het leerplan toe te eigenen, gelijkgericht in de praktijk te brengen en hierover systematisch te reflecteren. Op die wijze groeit een doelgerichte en doelbewuste onderwijsaanpak die meer en meer garanties biedt op een geïntegreerd, evenwichtig en pluriform onderwijsaanbod in relatie tot het leerplan.

Het team vraagt zich geregeld af of met het onderwijsaanbod de leerplandoelen voldoende worden gerealiseerd. Het heeft al een weg afgelegd om het leerplan toe te passen en is zich bewust van de verdere uitdagingen. In prille aanzet experimenteren leraren met de leerlijnen van een koepelgebonden instrument als hulpmiddel om het aanbod te verdiepen, te bewaken en verder af te stemmen tot vloeiend doorgaande lijnen. In een vorige fase zijn over de groepen al een aantal inhoudelijke overlappingen weggewerkt.

Het muzisch proces, waarbij het exploreren, experimenteren en creatief vormgeven met beeld, geluid, lichaam en taal vooropstaan, krijgt gestalte in de dagelijkse praktijk. De component beschouwen, waarbij de leerlingen gericht leren kijken naar kunst, wint hierin aan belang. De leraren gebruiken een variatie van instructie- en organisatievormen, technieken en materialen om de leerlingen vanuit impressie en 'scholing' tot persoonlijke expressie te brengen. Ze slagen er daadwerkelijk in om de creatieve beleving van de leerlingen aan te wakkeren, al wordt in enkele groepen voor het domein beeld nog vaak gewerkt naar model (reproductie). De school geeft te kennen het volgende jaarthema aan te grijpen om zich in dit domein te verdiepen.

Waardevolle klasdoorbrekende initiatieven op schoolniveau verruimen het aanbod en bieden impulsen voor de leerplanimplementatie (creanamiddagen, musical, verteltheater...). Jaarthema's vormen een mooi voorbeeld van hoe muzische domeinen een gevarieerde, veelzijdige, samenhangende en betekenisvolle invulling kunnen krijgen. De kinderen krijgen dan alle kansen om muzische aspecten te verkennen, zelf te creëren en ervan te genieten, conform een visie op wat muzische vorming fundamenteel inhoudt.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het team heeft de voorhanden didactische materialen, zoals klankinstrumenten, geïnventariseerd. De meeste klassen en de gangen zijn smaakvol ingericht met leerlingenwerk, gedichten en foto's van muzische projecten. Uit observaties blijkt dat ICT-mogelijkheden zoals computers, digitale borden en andere digitale apparatuur steeds sterker in het aanbod zijn geïntegreerd, al verloopt dit in de ene groep al vlotter dan in de andere. De leerlingen mogen deze apparatuur zelf hanteren, wat mogelijkheden inhoudt om er adequaat, functioneel tot creatief te leren mee omgaan. Voor de invulling van het domein media geven meerdere leraren aan dat ze nog zoekende zijn naar mogelijkheden om de leerplandoelen te vertalen in geschikte muzisch-creatieve activiteiten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie wordt meer en meer aangestuurd door de rapportering die onder impuls van de werkgroep volop in implementatie is. De rapportering wordt uitgewerkt met concrete doelen in relatie tot de leerlijnen van het leerplan. Ouders en leerlingen worden zodoende concreet geïnformeerd over de vaardigheden die hun kinderen in de voorbije periode effectief hebben verworven en de attitudes waarin zij zijn gegroeid. De school zet hiermee waardevolle stappen om alle domeinen op een doelgerichte en aangepaste wijze te evalueren. Het vormt een uitdaging voor het team om dit met aangepaste (alternatieve) evaluatievormen verder naar de praktijk te vertalen. Nascholing hierover is op korte termijn gepland.

Krachtige terugkoppeling naar de leerlingen gaat uit van het etaleren van leerlingenwerk en van kansen die de leerlingen krijgen om hun muzische resultaten te tonen. De leraren geven in de loop van de activiteiten feedback op het werk. In aanzet wordt ook met de groep op muzische resultaten gereflecteerd, al gebeurt dit nog weinig diepgaand op basis van afgesproken criteria.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

In de beeldvorming en leerlingendossiers is er weinig aandacht voor de muzische ontwikkeling en talenten. Differentiatie zit hier en daar in de keuzemogelijkheden bij het aanbod, waarbij de leerlingen kiezen voor werkwijzen, technieken of materialen die aansluiten bij hun persoonlijke voorkeur of mogelijkheden. Indien nodig bieden leraren extra stimulansen en ondersteuning of zorgen ze ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen en van elkaar kunnen leren.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

Interne expertise

De professionalisering van het team voor muzische vorming wordt mee ondersteund door de scholengemeenschap en de pedagogische begeleiding. Individueelgerichte nascholing heeft geleid tot een studiedag waarbij een visie op muzische vorming is geduid en instrumenten zijn aangereikt in het kader van de leerplanimplementatie.

De school implementeert het domein media vanuit workshops die vanuit de gesignaleerde nood aan praktijkvoorbeelden op het niveau van de scholengemeenschap werden georganiseerd. De leraren zijn bezig ideeën hieruit in de praktijk uit te proberen. Verwachtingen die naar het team zijn gesteld, worden door het intern leiderschap opgevolgd via gerichte klasbezoeken en later ook via expliciete evaluatie op schoolniveau.

De school betreft externe experts, zoals kunstenaars, in het kader van jaarthema's en projecten, wat door de leraren als zinvol en leerrijk wordt ervaren. Ook interne expertise wordt hier en daar benut in het belang van het team. Zo worden inzichten uit individueelgerichte nascholing door leden van de werkgroep gemultipliseerd. Daarnaast wordt voor bepaalde domeinen een beroep gedaan op specifieke talenten of expertise van collega's.

Kwaliteitszorg
Visieontwikkeling

Op beleidsmatig vlak zet de school sterk in op de uitbouw van het leergebied muzische vorming. De school beschikt over een beleidsplan waarin op basis van de jaarthema's voor een aantal domeinen doelen, acties en een draaiboek zijn uitgewerkt. Dat beleid gaf aanleiding tot de ontwikkeling van waardevolle ondersteunende instrumenten voor de leraren.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Op basis van controles kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van participanten. Opgemerkte tekorten worden opgenomen in de concrete planning en worden zo veel mogelijk weggewerkt. Het schoolbestuur wil op termijn de panden in de vestiging Grote Baan verlaten en plant daarom geen grote investeringen meer in deze locatie, die op een aantal punten aan renovatie toe is en met een tekort aan lokalen en gescheiden toiletten kampt.

Uit de planning blijkt dat men voldoende proactief handelt. Het comité preventie en bescherming op het werk beschikt nog niet over een huishoudelijk reglement en vergadert slechts 2 maal per jaar. De preventie-adviseur probeert dit op te vangen door geregeld overleg en evaluatiemomenten met de school te plannen. De school engageert zich om de betrokkenheid van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk voortaan te verhogen. Over het algemeen zijn de gebouwen en speelruimtes net en kindvriendelijk.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school kent in vergelijking met de vorige doorlichting een licht stijgende onderwijskansenindex vanuit een toegenomen instroom van kinderen uit kans- en taalarme milieus en anderstalige gezinnen. Vanuit die context evolueert de school in haar zorg- en GOK-(gelijke onderwijskansen) beleid vanuit een eigen visie die door het team wordt gedragen en is gerelateerd aan het schooleigen opvoedingsproject. De school opteert hierin voor een eerstelijnszorg die wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken partners met de groepsleraar als spilfiguur. Centraal staat het kind dat zoveel mogelijk kansen moet krijgen om te groeien in zijn persoon en eigenheid. Extra aandacht gaat hierbij uit naar kansarmoede. De school opteert hierbij voor een preventieve basiszorg en een kort opvolgen en snel ingrijpen om 'wat scheef groeit tijdig weer recht te trekken', zowel bij kinderen die moeilijkheden ondervinden als bij kinderen die meer uitdaging nodig hebben.

De zorgvisie vindt haar concretisering in een zorgplan en -continuüm, waarin een aantal algemene doelen, verwachtingen en afspraken over instrumenten en procedures worden vooropgesteld. Het zorgplan kan verder worden uitgewerkt op basis van concreet-operationele doelen op school-, leraren- en kindniveau. Prioritaire acties situeren zich onder meer op het vlak van het handelingsgericht werken en de digitalisering van het zorgsysteem.

Ondersteuning Kenmerkend voor de leerbegeleiding is de ruime participatie van leraren, ouders en externe partners. Additioneel ondersteund nemen de groepsleraren hun centrale rol op. Een doordachte taakverdeling op schoolniveau en binnen het zorgteam zorgt voor een gesmeerd verloop. Mensen en middelen worden hierbij vrij evenredig ingezet over de hele lijn, rekening houdend met de noden die zich voordoen. Met vormen van teamteaching, pre-teaching en klasinterne en klasexterne begeleiding is de additionele ondersteuning door de zorgleraren op een veelzijdige wijze in de groepswerking geïntegreerd, flexibel inspeland op gesignaleerde 'zorgvragen'. De groepsleraren van de lagere afdeling kiezen er daarnaast voor om de eerstelijnszorg voluit zelf te realiseren met onderlinge ondersteuning van elkaar binnen een flexibel systeem van extra zorg.

De school verzamelt op verscheidene manieren gegevens over de begin- en thuissituatie van nieuwe kleuters en leerlingen. Het toenemend aantal (taal)zwakke leerlingen of leerlingen met een sociaal zwakkere achtergrond noopt de school ertoe ouders, externe partners en diensten nauwer bij het zorgoverleg te betrekken en gegevens over de thuiscontext mee in rekening te brengen. Hierbij levert de school ook inspanningen om moeilijk bereikbare ouders over de streep te trekken en ondersteunt ze ouders die het Nederlands onvoldoende machtig zijn. Observaties en evaluaties, periodieke screenings, genormeerde toetsen en vormen van zorgoverleg dragen bij tot systematiek in de opvolging van de kleuters en leerlingen. Ook formeel overgangsoverleg tussen de leraren van opeenvolgende groepen draagt bij tot een genuanceerde en realistische beeldvorming die zorgvuldig wordt geregistreerd en nu soms nog versnipperd zit in documenten. Het overleg over de kleuters van de naburige

vrije kleuterschool die naar het eigen eerste leerjaar overstappen is goed verzorgd. Ondersteund door het zorgteam is de zorgcoördinator prioritair bezig met de digitalisering van het zorgsysteem om gegevens te centraliseren en meer toegankelijk te maken.

Observatie- en evaluatiegegevens worden in beide onderwijsniveaus functioneel gebruikt om verscheidene vormen van binnenlesdifferentiatie te organiseren. De leraren van de kleuterafdeling zorgen voor spontane differentiatie, waarbij materialen en opdrachtkaarten worden afgestemd op de mogelijkheden van de kleuters. Ze variëren hierbij in de groepering, de begeleiding en de verwachtingen. In de lagere afdeling zijn niveau- en tempodifferentiatie voor vooral wiskunde en Nederlands in het instructiemodel geïntegreerd. Differentiatievormen zijn vanuit het vroegere GOK-beleid naar de huidige praktijk doorgetrokken. De klasdoorbrekende tutoring is er een voorbeeld van. De organisatie van de remediëring verloopt over verscheidene manieren. Goede praktijk zit in de gelijklopende toepassing van de zorgverbredende visie achter het contractwerk, dat beleidsplanmatig is uitgewerkt op basis van een beginsituatieanalyse. De invoering van het digitaal contractwerk biedt dan nog eens extra mogelijkheden tot individualisering. Afspraken over het maken van kwaliteitsvolle foutenanalyses dreigen echter mettertijd te verwateren.

De school vindt in toenemende mate ondersteuning in het zorgplatform van de scholengemeenschap. Vanuit nascholing en overleg rond een handelingsgerichte aanpak groeit de school in een systematische, doordachte en geïntegreerde zorgverbreding. Kinderen van wie de ontwikkeling zorgen baart, komen in aanmerking voor het multidisciplinair zorgoverleg (MDO) met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Het overleg wordt grondig voorbereid met een probleemomschrijving die een waardevolle input vormt voor het definiëren van de zorgvraag van het kind. De school verkent de principes van de meervoudige intelligentie, al inspireert het team zich hierop nog weinig om de mogelijkheden van kleuters en leerlingen sterker mee op te nemen in de beeldvorming. De besluitvorming levert gegevens voor de coördinatie van de hulpverlening en kan in de format verder worden uitgewerkt om de groepsleraar in zijn centrale rol te ondersteunen. Wel worden het hulpverleningsproces en de effecten ervan zorgvuldig geregistreerd in een zorgmap die met de groepsleraar en ouders wordt gedeeld. Voor een planmatige aanpak vanuit concrete doelen op korte en lange termijn op basis van een helder geformuleerde zorgvraag heeft het team verdere groeikansen.

De zorggevoeligheid van het team komt tot uiting in de inspanningen die het levert om alle kinderen te helpen de eindtermen te bereiken of kinderen met een ontwikkelingsachterstand zo lang mogelijk op school te begeleiden. De school werkt hierbij samen met ouders, het CLB en andere externe partners in het kader van de gezamenlijke zorg. Vormen van curriculumdifferentiatie en zorgvuldig uitgeselecteerde compenserende en dispenserende maatregelen zijn hierbij onderwerp van overleg. De zorg voor elkaar die van het team en de kinderen afstraalt, is uitzonderlijk. Ze is onder meer waarneembaar in de gezamenlijke inspanningen van leraren en leerlingen om kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen, een andere thuistaal of leerlingen die pas zijn ingestroomd zo goed als mogelijk op te vangen. Er is een grote openheid voor kinderen met ernstige beperkingen die fysieke verzorging vergen. De gon-begeleiding is sterk in de praktijk geïntegreerd. Deze en tal van andere initiatieven vormen een voorbeeld van hoe inclusief onderwijs kan worden

gerealiseerd in overleg met externe experts. De school staat daarnaast open voor begeleid werken van volwassenen met een ernstige handicap.

Doeltreffendheid De geleidelijke groei van het team in een handelingsgerichte aanpak resulteert in waarneembare effecten op school-, leraren- en kindniveau. De betrokkenheid van de kinderen, de zorggevoeligheid van leraren, de verruimde beeldvorming, het versterkte zorgoverleg en de groeiende afstemming van de school- en thuiscontext zijn er voorbeelden van. Het kind staat daadwerkelijk meer centraal en de groepsleraar neemt zijn centrale rol op.

De ervaringen met GOK resulteren nog weinig in initiatieven om het rendement van de leerzorg na te gaan op school-, leraren- en kindniveau. Effecten worden op schoolniveau wel ter sprake gebracht. Er liggen echter nog kansen om hierover meer systematisch en doelgericht te reflecteren met het team om het eigen zorg- en GOK-beleid te beoordelen en te verbeteren.

Vanuit het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid is een alertheid gegroeid voor socio-emotionele noden en talenten en een zorg voor een vlotte doorstroming van de kinderen. De school levert inspanningen om de leerlingen een degelijke voorbereiding te bieden op het vervolgonderwijs.

Ontwikkeling De school denkt toekomstgericht na over de ontwikkeling van het zorgbeleid. Ze is zich bewust van haar uitdagingen. Zo neemt ze zich voor het kleutervolgsysteem te optimaliseren en de opvang van leerlingen met nood aan extra uitdaging verder uit te werken. Ze zoekt ook naar passende genormeerde toetsen voor begrijpend lezen.

De school wil de draagkracht van de school op het vlak van zorg vergroten om nog meer kleuters en leerlingen met specifieke noden op een kwaliteitsvolle wijze te kunnen opvangen. Nascholing over het omgaan met taalachterstanden, met anderstaligheid en met diversiteit vormt – gelet op de evoluerende leerlingenkenmerken – geen overbodige luxe.

Het team bezint zich over de toename van het aantal leerlingen met specifieke noden. Ze overweegt de invoering van filteroverleg om de haalbaarheid en kwaliteit van het multidisciplinair overleg met het CLB te bewaren.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school bevindt zich voor haar evaluatiepraktijk in een ontwikkelingsproces. Een visie op evaluatie is met het team nog niet ten volle uitgeklaard en heeft alsnog een beperkte impact op de praktijk. Vooral met de evaluatie van vaardigheden en attitudes heeft het team het nog moeilijk. Het leergebied lichamelijke opvoeding vormt hierop een uitzondering.

Toch zijn er belangrijke aanzetten. Met de vernieuwde rapportering over muzische vorming levert de werkgroep waardevolle input om de evaluatie van en rapportering over vaardigheden en attitudes op schoolniveau in de focus te plaatsen en te bespreken. De evaluatiepraktijk wordt voor dit leergebied op dit ogenblik aangestuurd door de rapportering, die doelgericht is uitgewerkt in relatie tot alle domeinen en onderliggende toepassingsvelden van het leerplan. Het team heeft nood aan verdere professionalisering om dit via gepaste evaluatievormen en –middelen naar de praktijk door te trekken.

Alle leergebieden en onderliggende domeinen komen in aanmerking voor evaluatie en deze harmonie weerspiegelt zich ook in de rapportering. Enkel voor wereldoriëntatie biedt de school in tegenstelling tot haar visie in het schoolwerkplan geen gedifferentieerde evaluatie en rapportering voor de verschillende domeinen. Daardoor worden bijvoorbeeld technische vaardigheden en talenten van leerlingen minder naar waarde geschat. Het welbevinden van de kleuters en leerlingen wordt periodiek gescreend. Over de leergebiedoverschrijdende eindtermen verzamelt en registreert de school nog weinig gegevens. Hierover wordt ook beperkt gerapporteerd.

Ondersteuning De school beschikt over een aantal instrumenten om het team te ondersteunen in zijn evaluatiepraktijk. Het schoolwerkplan geeft duidelijkheid over de frequentie van de evaluaties en over bijbehorende procedures.

In de kleuterafdeling gebruiken de leraren dagelijkse observaties, periodieke screenings en – bij de oudste kleuters – genormeerde taal- en rekentoetsen om de vorderingen van de kleuters na te gaan en te registreren. Bepaalde aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling worden minder in beeld gebracht met het huidige kindvolgsysteem dat aan actualisering toe is. Het team wil daarom het volgsysteem herbekijken om het verder te verfijnen en beter af te stemmen op de doelen die in de planningsfase worden vooropgesteld.

Met paralleltoetsen op het niveau van Vlaanderen, centrale toetsen van de onderwijsskoepel, regionale toetsen, genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem, AVI-toetsen en praktijkmaterialen uit de onderwijsleerpakketten gebruikt de school een gevarieerd instrumentarium om objectieve gegevens over de leerprestaties te verzamelen. Sinds vorig jaar heeft ze de deelname aan de centrale toetsen voor wiskunde, Nederlands, wereldoriëntatie en Frans opnieuw opgestart, zonder evenwel aan de praktische proeven deel te nemen.

Met de methodegebonden toetsen gaan de leraren op een vrij valide wijze na in hoeverre de vooropgestelde doelen voor de verschillende domeinen van wiskunde, Nederlands, Frans en wereldoriëntatie zijn gerealiseerd. De leraren passen toetsen wel eens aan met meer realistische en zinvolle contexten. Het team heeft nog geen strategie om het Nederlands spreken en in sommige groepen ook het creatief schrijven doelgericht te evalueren, terwijl voor Frans mondelinge taalvaardigheden en specifieke taalhandelingen wel adequaat worden getoetst. Techniek wordt vooral geëvalueerd aan de hand van schriftelijke toetsen die vooral peilen naar kennis en minder naar technische vaardigheden. Met toets- en studiewijzers maken de leraren aan de leerlingen vooraf kenbaar wat en hoe er zal worden getoetst voor vooral wiskunde en wereldoriëntatie.

De leraren geven in de loop van de activiteiten terugkoppeling naar de leerlingen vanuit een positieve grondhouding. Ze sturen zo nodig in de loop van de les het didactisch handelen bij. Er zijn positieve aanzetten om met de leerlingen over groepsprocessen te reflecteren. Met initiatieven als deze raakt de evaluatie in het onderwijsleerproces geïntegreerd. Tijdens de feedbackfase van de les wordt echter nog weinig teruggekoppeld naar de verwachtingen die bij de aanvang van de les zijn kenbaar gemaakt. Reflecteren met de groep op het product en het proces of op wat de leerlingen hebben geleerd, is nog geen algemene verworvenheid. Leraren missen hierdoor kansen om bij de leerlingen een

kritische ingesteldheid aan te wakkeren tegenover de eigen inbreng en die van anderen.

Het team past doelen aan om leerlingen met specifieke noden (anderstaligen, leerlingen met sticordi-maatregelen of curriculumdifferentiatie) op een aangepaste wijze te evalueren. Deze differentiatie is af te lezen in de rapportering.

Doeltreffendheid De school stelt haar manier van evalueren en rapporteren in vraag. Ze denkt meer en meer na over de eigen evaluatiepraktijk en over de mate waarin de gebruikte evaluatiemiddelen efficiënt en doelgericht zijn. De rapporterings- en evaluatiepraktijk van het leergebied muzische vorming is op dit ogenblik onderwerp van overleg.

De school onderzoekt en bewaakt haar kwaliteit op basis van systematische tevredenheidsonderzoeken en leerlingenresultaten. Deze laatste worden verzameld, bijgehouden en gebruikt om de eigen onderwijskwaliteit te beoordelen en te verbeteren. Het team denkt kritisch na over de grote verschillen die er soms zijn tussen de rapportcijfers en de resultaten van genormeerde volgsysteemtoetsen. Conclusies hieruit moeten nog volgen.

De overgrote meerderheid van de leerlingen behaalt het getuigschrift basisonderwijs. De klassenraad brengt hiervoor alle leergebieden in rekening. De resultaten worden daarbij afgewogen tegen de globale context van de leerling.

Ontwikkeling De school wil bij de evaluatie meer vertrekken vanuit de brede ontwikkeling en de talenten van het kind. Het team van de lagere afdeling zoekt momenteel naar aangepaste evaluatievormen en –middelen voor praktische vaardigheden en attitudes, zoals die binnen evoluerende opvattingen worden vooropgesteld. Uit de prioriteitenplanning blijkt dat de school zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling plannen heeft om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. Ze geeft te kennen voortaan ook aan het praktische luik van de centrale toetsen te willen deelnemen. Op langere termijn wil ze de evaluatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen aanpakken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school is met haar twee vestigingsplaatsen gelegen in een landelijke omgeving. Ze is een typische dorpschool die stevig verankerd is in het dorpsleven. Onder meer omwille van haar kind- en oudervriendelijk karakter staat ze goed aangeschreven in de buurt. De schoolstructuur noopt de school ertoe te waken over de integratie van mensen en middelen over de vestigingsplaatsen. Dat de school zich hiervan bewust is, blijkt uit meerdere initiatieven die erop gericht zijn de leraren van beide onderwijsniveaus en beide vestigingsplaatsen naar elkaar te doen toegroeien (bv. informatiedoorstroming). De school opteert voor de gezamenlijke ontwikkeling van de kleuter- en de lagere afdeling op basis van gezamenlijke prioriteiten voor beide onderwijsniveaus. Intussen stabiliseert het team met een gezonde mix van jonge en ervaren leraren die elkaar wederzijds constructief beïnvloeden.

Het directieteam vormt een goed samenwerkende tandem die de laatste jaren volgehouden heeft gewerkt aan het bewerkstelligen van een cultuuromslag bij het team. Het geeft richting, coördineert, ondersteunt en volgt op. Het directieteam wordt hierin meer en meer cultureel ondersteund door een groeiende dynamiek van het team in een zoeken naar de optimalisering van de praktijk. Het gemeenschappelijk engagement en de onderlinge solidariteit binnen het team brengen de doelen waar het team samen voor gaat vaak ook tot een goed einde.

De wijze waarop in deze school verantwoordelijkheden worden gedeeld en meer en meer door iedereen gedragen is een voorbeeld van goede praktijk. Met het kernteam en werkgroepen, die aan elkaar zijn gelinkt en de schoolontwikkeling mee aansturen, beschikt het directieteam over een brede omkadering om het beleid te voeren. De school vindt daarnaast ondersteuning in externe netwerken, de scholengemeenschap, de pedagogische begeleiding, het CLB en externe zorgpartners. Ze onderhoudt nauwe contacten met het schoolbestuur dat dicht bij de school en het team staat.

Kwaliteitszorg De school evolueert als een lerende organisatie en houdt haar blik op de toekomst. Goed management zit in de wijze waarop ze op basis van zelfanalyse haar beleid verder strategisch uitbouwt en vernieuwingen planmatig in de praktijk implementeert. Het schoolbestuur investeert in ondersteuning om een strategisch beleidsplan op te stellen. De school verantwoordt haar keuzes op verscheidene wijzen. Met portfolio, film, presentatie en foto communiceert ze over wat ze doet en hoe en waarom ze dat doet. Ze heeft hierbij oog voor wetenschappelijk onderzoek. De beleidsplanning is doelgericht en gefaseerd uitgewerkt op de verschillende niveaus, volgens het proces van kwaliteitszorg en gekanaliseerd binnen een visie op lange termijn. Op die wijze bouwt de school op een zelfreflectieve wijze voort op haar traject. Het werken met jaarthema's is er een voorbeeld van. De betrokkenheid van ouders wordt niet uit het oog verloren. Doelen zijn echter niet altijd operationeel uitgewerkt. De evaluatie verloopt hierdoor vaak nog op het niveau van de acties. De school kan zich nog meer manifesteren als een lerende organisatie door gezette stappen en effecten hiervan meer doelgericht te evalueren op school-, leraren- en kindniveau om er conclusies en verbeteracties aan te koppelen (koersbewaking op schoolniveau). Tevredenheidsonderzoeken, bevragingen en leerprestaties worden wel al gesystematiseerd in het kader van de interne kwaliteitszorg.

Uit het voorgaande mag blijken dat de school responsief is ten opzichte van signalen en uitdagingen die op haar afkomen. Recente onderwijsontwikkelingen zijn hierbij geenszins aan de aandacht van het team ontsnapt. Opmerkelijk is de openheid van het team voor de feedback van ouders. De school heeft een sterke aandacht voor haar ontwikkeling.

Het vernieuwingsproces wordt doorgaans gevoed vanuit externe en interne vormen van professionalisering en begeleiding. Nascholing krijgt doorgaans een verlengstuk in het formeel overleg (kernteam, werkgroepen, personeelsvergaderingen). Individuele nascholing wordt beleidsmatig gestimuleerd. Waar het team dit nuttig acht, komt deze nascholing in aanmerking voor multiplicatie. Soms wordt ze weerhouden voor teamgerichte nascholing. Momenten van professionalisering en formeel overleg worden geregeld benut om voorbeelden van goede praktijk of verschillen in de aanpak van de praktijk bespreekbaar te stellen. De vernieuwingsbereidheid en gezamenlijke doelgerichtheid wordt er in positieve zin door beïnvloed. Om een gelijkgerichte invulling van de praktijk te bevorderen, wordt het team structureel ondersteund door heldere afspraken over procedures en instrumenten die in het schoolwerkplan zijn verankerd. Kwaliteitskaarten, leeswijzers en synthese-elementen over de visie en toepassingsvelden van het leerplan muzische vorming zijn er voorbeelden van.

Talenbeleid De school beschikt over een uitgeschreven taalbeleidsplan. Vanuit haar pedagogisch project beklemtoont de school het belang van Nederlands voor de instructie en de communicatie. Met haar beleid wil de school de taalvaardigheid van alle leerlingen versterken. Dat algemene doel wordt omgezet in een aantal acties. Op basis van een analyse van outputgegevens zet de school momenteel prioritair in op de bevordering van leesvaardigheid. Daartoe ontwikkelde de school een uitgebreid beleidsplan waarin strategische succesfactoren een vertaling kennen in diverse acties op kind-, klas- en schoolniveau. In de beleidsplanning ontbreken concrete doelen die een systematische evaluatie van de doeltreffendheid mogelijk maken. De schoolleiding en de werkgroep schoolwerkplan (kernteam) voorzien wel evaluatie- of reflectiemomenten om te kwaliteit van specifieke acties te onderzoeken of om de implementatie van afspraken op te volgen. De verankering van afspraken via kwaliteitskaarten is een voorbeeld van goede praktijk. In volgende fases wil de school werk maken van acties op het vlak van woordenschat, technisch en vloeiend lezen, en strategisch lezen.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid in beperkte mate, maar communiceert hierover wel met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het gevarieerde thema-aanbod in de kleuterafdeling waarbij de decretale ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming geïntegreerd, evenwichtig en van langsom meer doelgericht en doelbewust worden nagestreefd.
- De realisatie in de lagere afdeling van een samenhangend, vrij evenwichtig en veelzijdig aanbod voor Nederlands en muzische vorming, vanuit een groeiende visie op het taalvaardigheidsonderwijs en het muzisch ontwikkelen en leren.
- De systematische implementatie van het leerplan voor muzische vorming op schoolniveau.
- De talige en muzische verrijking van de leeromgeving waarmee de taalverwerving en het muzisch leren van de kleuters en leerlingen worden ondersteund.
- Gevarieerde werk- en organisatievormen in beide onderwijsniveaus die het actief en zelfgestuurd leren en het functioneel mondeling taalgebruik bevorderen.
- De veelzijdige aandacht in beide onderwijsniveaus voor de leesvaardigheid, de leesmotivatie én de leesbegeleiding vanuit een groeiende leescultuur en een doordacht beleid.
- Schoolse initiatieven met onderwijsniveau- en klasdoorbrekende activiteiten die bijdragen tot het functioneel taalgebruik en het functioneel muzisch leren van de kleuters en leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het efficiënt gebruik van de onderwijstijd, waarbij de mogelijkheden van het instructiemodel worden benut om de leerlingen te activeren en om te differentiëren.
- De zorggevoeligheid van het team, de openheid voor inclusie en de zorg die leraren en kinderen dragen voor elkaar en voor anderen.
- De zorg voor een warm en veilig basisklimaat dat bijdraagt tot de betrokkenheid van kleuters en leerlingen bij hun leren.
- De functionaliteit van observatie- en evaluatiegegevens voor de leerbegeleiding op kindniveau; de structurele verankering in beide onderwijsniveaus van gedifferentieerde werkvormen.
- De evolutie van de school in een handelingsgerichte aanpak; de inzet van mensen en middelen om de groepsleraar in zijn/haar centrale rol te ondersteunen.
- De terugkoppeling van zorginterventies en -effecten naar leraren en ouders via de zorgmap.
- De waardevolle stappen die de school onderneemt om de doelgerichtheid en feedbackwaarde van de rapportering voor muzische vorming te verhogen.
- De professionele ingesteldheid en de pedagogisch-didactische capaciteiten van de leraren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolmanagement; de wijze waarop verantwoordelijkheden worden gedelegeerd en door iedereen gedragen.
- Het responsief vermogen van de school met oog voor resultaten van wetenschappelijk onderzoek; de aandacht van de school voor haar ontwikkeling.
- De evolutie van de school in een beleidsplanmatige aanpak van vernieuwingen; visieontwikkeling en schoolwerkplanning met heldere afspraken over procedures, instrumenten en documenten.
- De samenhang tussen de schoolprioriteiten, de noden van het team en de nascholings- en begeleidingsinitiatieven.
- Niveau- en klasdoorbrekende initiatieven op schoolniveau die het aanbod verruimen en het leren betekenisvol oriënteren.
- Drempelverlagende initiatieven op schoolniveau om de betrokkenheid van ouders te verhogen en de school- en thuiscontext op elkaar af te stemmen.
- De zorgvuldige verzameling en registratie van objectieve gegevens over de leerprestaties om ze te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- De systematische afname van tevredenheidsonderzoeken bij ouders, leraren en leerlingen en de wijze waarop gegevens hieruit worden gebruikt in het kader van de interne kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling afspraken maken over de graduele opbouw van begrippen en streefwoordenschat.
- In de kleuterafdeling het kindvolgsysteem actualiseren, verfijnen en afstemmen op de gebruikte referentiekaders.
- In de lagere afdeling de implementatie van het leerplan muzische vorming gaande houden en verdiepen met aandacht voor de verticale samenhang; hierop de evaluatiepraktijk verder afstemmen.
- In de lagere afdeling het gebruik van domeinspecifieke strategieën voor Nederlands verder implementeren
- In de lagere afdeling reflecteren over de actuele evaluatie van het spreken en creatief schrijven en maatregelen nemen om deze creatieve taalvaardigheden doelgericht te evalueren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In beide onderwijsniveaus de evaluatiepraktijk sterker in het onderwijsleerproces integreren en de mogelijkheden van alternatieve evaluatievormen verkennen.
- In beide onderwijsniveaus tijdens klas-, kring- en leergesprekken of vertelmomenten de onderlinge interactie tussen de kleuters en leerlingen sterker beogen.
- In het kader van het handelingsgericht werken, de planmatige aanpak van kleuters en leerlingen met specifieke noden optimaliseren vanuit heldere zorgvragen.
- Afspraken over een kwaliteitsvolle foutenanalyse opfrissen om de gerichtheid van de remediëring verder te verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Binnen de beleidsplanning op schoolniveau de eigen kwaliteit nog sterker onderzoeken en bewaken vanuit een meer doelgerichte reflectie op onderwijsresultaten.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Luc CUYLAERTS de inspecteur-verslaggever	Ingrid VLEUGELS, Conny VAN EYKEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	